

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

VRIJE BASISSCHOLEN SINT-MARTINUS ZOMERGEM TE LIEVEGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Doorlichtingseenheid 2000000729

Instelling Vrije Basisscholen Sint-Martinus Zomergem
Dreef 47 - 9930 LIEVEGEM

Beleidsverantwoordelijke Kathleen Verwilt, Hilde Van Damme en Dirk Huys

Telefoonnummer 09 372 78 26

E-mail martinus47.directie@skynet.be

Website <http://www.basisschoolzomergem.be>

Bestuur Vrij Katholiek Basisonderwijs te Zomergem
Dreef 47 - 9930 LIEVEGEM

Scholengemeenschap Scholengemeenschap Kaprijke-Lievegem
Dreef 47 - 9930 LIEVEGEM

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij centrum voor leerlingenbegeleiding Meetjesland
Visstraat 14 - 9900 EEKLO

Doorlichtingsdagen 17-10-2022, 18-10-2022, 20-10-2022, 21-10-2022

Inspectieteam Els HEIRWEG
Liesbet CRIEL
Griet GOOSSENS
Regine VANDERVEE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	10
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	10
4.2	Mens en maatschappij in de lagere afdeling	13
4.3	Wiskunde in de lagere afdeling	15
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	18
6	Respecteert de school de regelgeving?	20
7	Samenvatting	21
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	21
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	22
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk	22
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	23
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	24
9	BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID	25

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

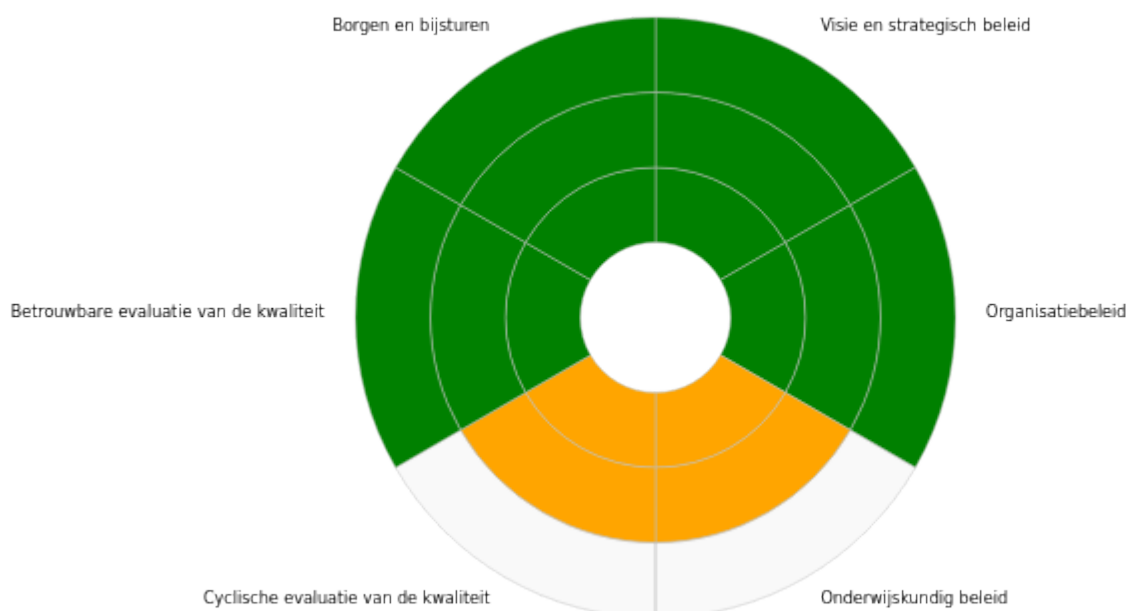
2 Administratieve situering

Alle hoofdstukken van dit verslag en het advies hebben betrekking op de doorlichtingseenheid Vrije Basisscholen Sint-Martinus Zomergem (doorlichtingseenheid 2000000729). Deze eenheid omvat geheel of gedeeltelijk volgende scholen:

- Vrije Basisschool - Sint- Martinus (115865)
- Vrije Basisschool - Sint- Martinus (106039).

Het aanbod van de doorlichtingseenheid en een overzicht van de onderwijslesplaatsen is terug te vinden als bijlage bij dit verslag.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?



Visie en strategisch beleid De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Dat de school zich profileert als een open en zorgzame school is zichtbaar binnen de schoolwerking en de onderwijsleerpraktijk. In de kleuterafdeling is de visie richtinggevend voor het nastreven van de onderwijsdoelen, de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk en de vormgeving van de leef- en leeromgeving. Zo zijn het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters richtsnoeren om te voorzien in een rijk klasmilieu en om meer initiatief te geven aan de kleuters. In de lagere afdeling is de visie nog minder richtinggevend voor het vormgeven van de onderwijsleerpraktijk. Deelvisies ontwikkelen op onder meer evaluatie en rapportering, goed wiskundeonderwijs en een wereldoriënterende aanpak binnen het leergebied mens en maatschappij zijn nog aandachtspunten. Het schooleigen zorgbeleid, dat via een sterke strategische opzet het verlengde wil zijn van het pedagogisch project van de school, kan hiertoe een hefboom zijn. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de schoolvisie te realiseren. De school stuurt haar visie bij waar nodig.

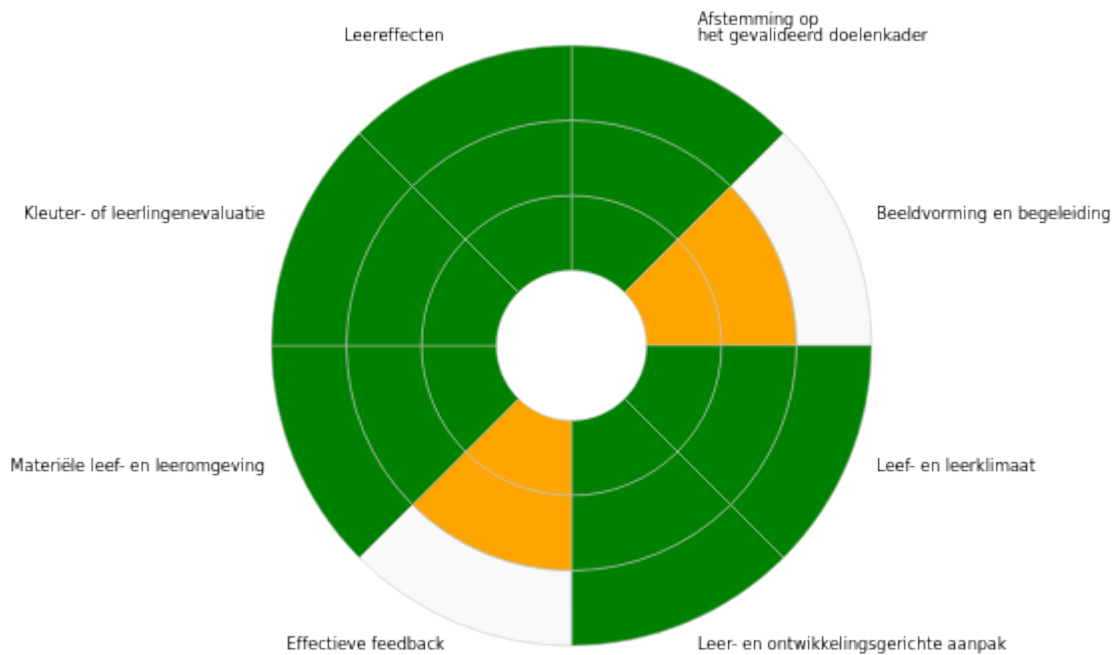
Organisatiebeleid De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Ze zet hier onder meer op in aan de hand van kernteams rond schoolprioriteiten. De open dialoog tussen de schoolleiding en de teamleden creëert een open communicatieklimaat. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze beschikt over formele en informele overlegstructuren waar de teamleden verwachtingen kunnen uitspreken en ideeën kunnen uitwisselen over de prioriteiten en ontwikkelingen. De school faciliteert binnen deze overlegstructuren expertisedeling tussen de leraren. Zo creëert ze ruimte om leraren te laten terugkoppelen over individuele vormingen. De school stimuleert reflectie tussen de teamleden. Het vormt nog een uitdaging om vanuit deze reflectiemomenten onder meer de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling te versterken en gelijkgerichter vorm te geven. De school stimuleert vernieuwing. De kleuterafdeling ontwikkelt bijvoorbeeld een eigen registratiesysteem dat past bij hun visie en de lagere afdeling zet dit schooljaar in op executieve functies. De school werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk, de leerlingenbegeleiding en de schoolwerking te versterken. De school neemt onder meer regelmatig deel aan onderzoeksprojecten van Universiteiten en voorziet ook in regelmatig overleg met het CLB (Centrum voor LeerlingenBegeleiding). De school communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met externe belanghebbenden. Zo is een regelmatige en open dialoog met ouders een speerpunt.

Onderwijskundig beleid De school ontwikkelt de kwaliteit van haar onderwijsleerpraktijk, maar doet dat nog niet schoolbreed. Ze geeft de professionalisering en de leerlingenbegeleiding in de brede basiszorg vorm aan de hand van maatregelen en afspraken. De afspraken zijn echter nog niet voor alle domeinen bindend waardoor er een grote diversiteit in uitvoering op de klasvloer bestaat. De school kan doelgerichte afspraken ontwikkelen over onder andere de verhoogde zorg, de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk wiskunde in de lagere afdeling en het maken van foutenanalyses. De school beschikt over een aantal systemen en structuren om een onderwijskundig beleid te voeren, maar dit uit zich nog beperkt in de vormgeving van de leeromgeving en de onderwijsleerpraktijk in de lagere afdeling. De school ondersteunt de teamleden door de nodige financiële en personele middelen in te zetten. Zo ondersteunt de directeur de afname van de screening welbevinden en betrokkenheid tot op de klasvloer. De school zorgt ook voor een transparante verdeling van taken en verantwoordelijkheden, maar kan de middelen voor het versterken van gelijke onderwijskansen nog doelgerichter inzetten. De school stimuleert de professionalisering op basis van behoeften en noden op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit	De school evalueert een aantal relevante aspecten van de schoolwerking en de onderwijsleerpraktijk, zoals het bereiken van de onderwijsdoelen. Ze heeft daarbij fragmentair aandacht voor de evaluatie van de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk. De evaluatie is op dit vlak weinig systematisch en cyclisch. De school laat nog kansen liggen om verbeteracties, genomen naar aanleiding van eerdere evaluaties, systematisch te evalueren met het oog op een continue groei. Zo werden bij het implementatietraject van kwartierlezen geen concrete doelen vooropgesteld om een kritische reflectie over de meerwaarde te faciliteren.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	De school baseert zich bij haar evaluaties op diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft relevante partners bij haar evaluaties. De school besteedt aandacht aan de resultaten en effecten bij de leerlingen door de resultaten van genormeerde en decretaal verplichte toetsen op te volgen. De evaluaties zijn betrouwbaar.
Borgen en bijsturen	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, met bijzondere aandacht voor de begeleiding, de leereffecten en het leerlingenwelbevinden. Het vormt nog een aandachtspunt om dit zicht even sterk vorm te geven voor de onderwijsleerpraktijk in de lagere afdeling. De school stelt haar werking systematisch bij naar aanleiding van vastgestelde werkpunten. Ze ontwikkelt verbeteracties vanuit onder meer representatieve observaties of evaluaties en resultaten van gevalideerde toetsen. De school verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is, maar het vormt nog een uitdaging om wat goed is ook te verankeren in doelgerichte afspraken en maatregelen. Zo is het nog een aandachtspunt om kwaliteitsvolle klaspraktijken te laten doorstromen van de lagere afdeling naar de kleuterafdeling en omgekeerd. Het schoolwerkplan vormt een ondersteunend beleidsinstrument dat hiertoe als hefboom kan aangewend worden.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling



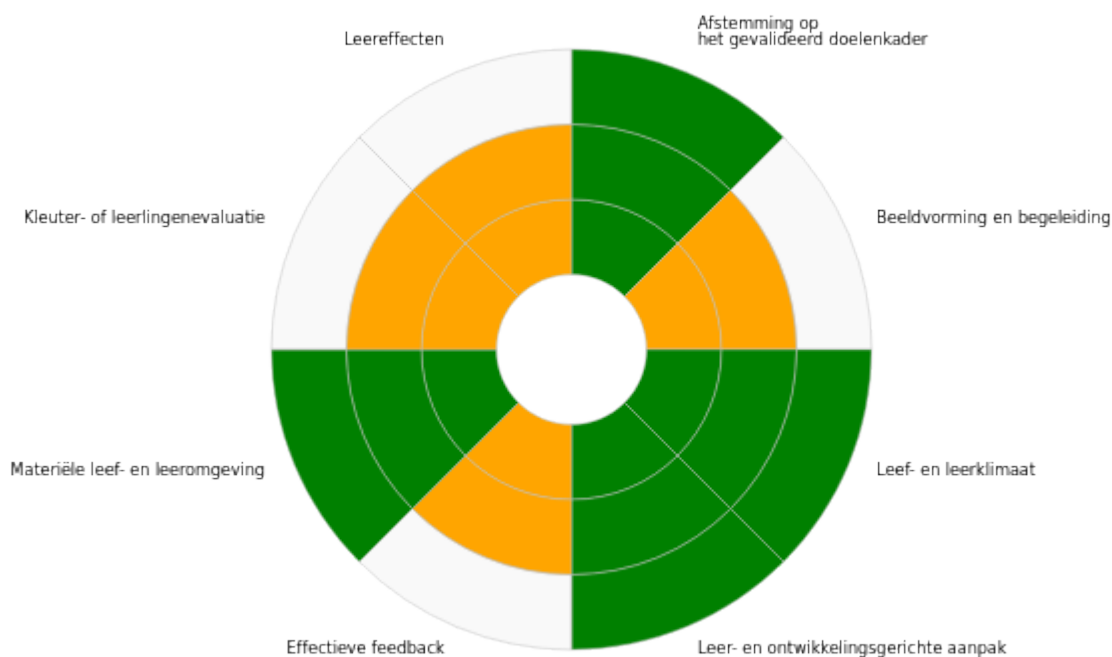
Afstemming op het gevalideerd doelenkader

Het kleuterteam maakt werk van visieontwikkeling, grondige leerplanverkenning en -studie. De leraren ontwerpen hoeken- en activiteitenfiches en leerlijnen voor verschillende leergebieden. Ze bouwen gezamenlijk aan een planningssysteem dat de onderwijsleerpraktijk vanuit het observeren van de ontwikkeling van individuele kinderen en vanuit het leerplan doelgericht aanstuurt. Daardoor bieden de leraren de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming voor elk kind te realiseren. De leraren werken intens samen en zorgen zo voor samenhang tussen de aangeboden doelen.

Beeldvorming en begeleiding	De leraren leveren inspanningen om zich een globaal beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van individuele kleuters. Ze benutten die beeldvorming om de brede basiszorg doelgericht vorm te geven. Het is nog een verbeterpunt voor het kleuterteam om te investeren in een actuele en brede beeldvorming op groepsniveau en om vanuit deze beeldvorming doelen en een strategie te bepalen voor de groep en voor de zorgwerking. De leraren laten nog kansen liggen om de beeldvorming bij kleuters met specifieke onderwijsbehoeften te verfijnen en om de begeleiding binnen de verhoogde zorg planmatig en systematisch vorm te geven. De opvolging van de effecten en de bijsturing van de fase van verhoogde zorg vormen een werkpunt.
Leef- en leerklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle kleuters zich 'op en top goed' voelen. Ze maken werk van een warm onthaal en streven naar een optimale betrokkenheid bij elk kind. Ze begeleiden de kleuters naar positieve interactie en wederzijdse steun, stellen duidelijke grenzen en gaan regelmatig in dialoog met de kinderen. Leraren zien de uniciteit en de groei van elk kind en wat daarvoor nodig is. Het proces van welbevinden en betrokkenheid is hierbij de motor. De leraren gaan positief om met de diversiteit van de groep kleuters en organiseren hun onderwijs flexibel. De verhoogde aandacht voor een rijk basismilieu valt in positieve zin op.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	Het dagverloop in de verschillende groepen kenmerkt zich door een gepaste afwisseling van gezamenlijke activiteiten en keuzeactiviteiten. Tijdens de gezamenlijke activiteiten staan beleving, waarneming, verhalen, toonmomenten, reflectie of instructie door de leraar centraal. Deze activiteiten zijn geleidelijk opgebouwd, activerend, betekenisvol of taalontwikkellend. De leraren ondersteunen het ontwikkelen en leren van de kleuters tijdens waardevolle en uitdagende keuzeactiviteiten en verzorgen sterk de samenhang van hun aanbod. De aandacht voor het probleemoplossend denken en de routines voor zelfsturing ondersteunen het ontwikkelen van de metacognitieve vaardigheden van de kleuters. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en geven kleuters de nodige kansen om zich op hun eigen tempo en in de zone van naaste ontwikkeling voor de diverse ontwikkelingsgebieden te ontplooiën. De leraren verdiepen zich momenteel verder in het stimuleren van de ontwikkeling van de executieve functies bij de kleuters en in expliciete woordenschatverwerving. Om gericht in te spelen op de talige en spraakmotorische noden van enkele kleuters kunnen de leraren nog inzetten op woordenschatroutines, mondmotorische oefeningen en articulatiespelletjes en kunnen ze hun aanpak op het vlak van verhaalbegrip en het fonologisch en fonemisch bewustzijn intensifiëren.

- Effectieve feedback** De leraren geven geregeld feedback, maar deze is veelal gericht op het zelf- en het productniveau. Ze laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces. De feedback richten op de doelen, op voorbij en volgende stappen in het leerproces is een werkpunt.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de nodige ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. Het kleuterteam maakt hierover gezamenlijk gefundeerde keuzes en de kwaliteitsvol uitgebouwde mediatheek is een troef. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van de kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Door het accent te leggen op buitenhoeken, krijgen bepaalde ontwikkelingsdomeinen extra impulsen en slagen de leraren erin om de harmonische ontwikkeling van de kleuters te ondersteunen. Sommige klassen kunnen kritisch bekeken worden in functie van hoekverrijking vanuit talig of wiskundig oogpunt. Daarnaast is ook het verder uitbouwen van aantrekkelijke boekenhoeken met uitdagende, betekenisvolle opdrachten een aandachtspunt. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
- Kleuter- of leerlingenevaluatie** De observaties sporen met het ontwikkelingsgerichte aanbod en de (generieke) doelen, zijn ingebed in het onderwijsleerproces en gericht op welbevinden, betrokkenheid, de persoonsgebonden en de cultuurgebonden ontwikkeling. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant en gefocust op het in beeld brengen van een harmonische ontwikkeling. De school kan nog verder groeien naar een gebruiksvriendelijk en efficiënt kleutervolgsysteem.
- Leereffecten** Het brede en evenwichtige aanbod en de ontwikkelingsvorderingen van kleuters tonen aan dat de leraren minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bij de kleuters nastreven.

4.2 Mens en maatschappij in de lagere afdeling



Afstemming op het gevalideerd doelenkader

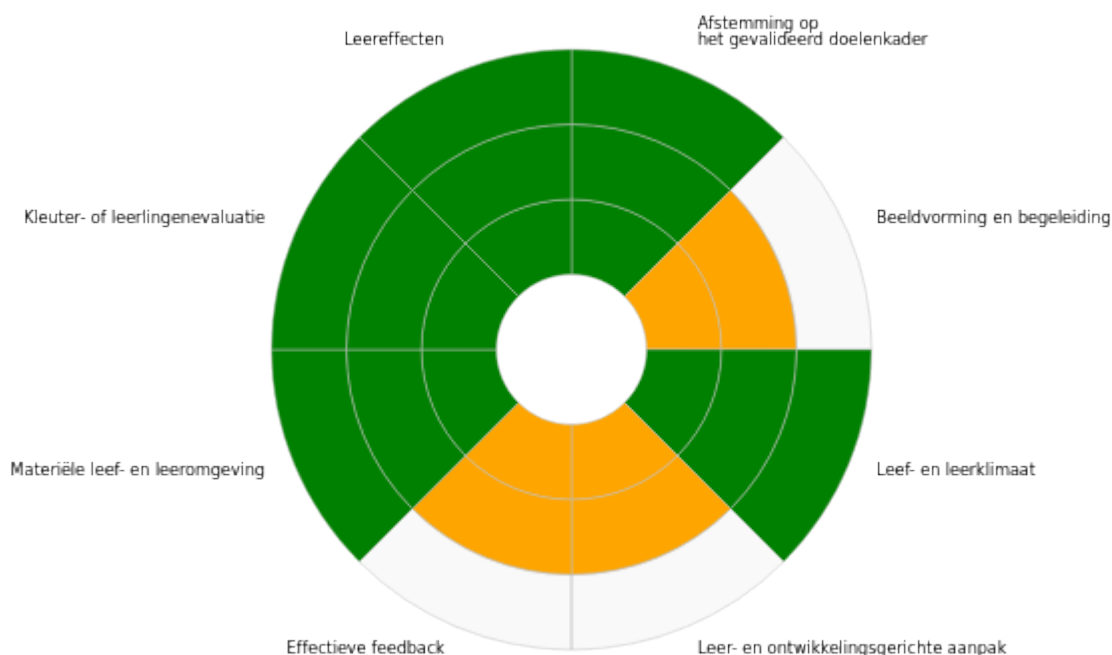
De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader vrij evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze beschikken over een overzicht van de leerplandoelen en de aangeboden leerinhouden over de leerjaren heen. Leraren zorgen voor samenhang tussen de aangeboden doelen, clusteren doelen en beogen zo een multiperspectieve aanpak. Het team kan bepaalde activiteiten kritischer bekijken en ook bewaken of activiteiten daadwerkelijk bijdragen tot het bereiken van de eindtermen. Het verder stroomlijnen van jaarplannen en leerlijnen is nog een aandachtspunt.

Beeldvorming en begeleiding

De leraren vormen zich in beperkte mate een actueel en breed beeld over de voorkennis, de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen voor dit leergebied. Ze laten nog kansen liggen om gericht gegevens te verzamelen en om sterktes en onderwijsbehoeften van de leerlingengroep in kaart te brengen. Leraren hebben wel oog voor verschillen tussen leerlingen en voor leerlingen die het moeilijk hebben met samenwerken of met het lezen en verwerken van moeilijkere teksten. Ze begeleiden deze leerlingen, maar doen dit veelal vanuit de eigen vakbekwaamheid en het eigen aanvoelen en in mindere mate vanuit afgesproken maatregelen. Sterkere leerlingen krijgen kansen om zelf projecten te kiezen en uit te werken. De opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

Leef- en leerklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin leerlingen zich goed voelen. Ze gaan tijdens activiteiten regelmatig in gesprek met de leerlingen, zetten leerlingen aan tot positieve communicatie en samenwerking en begeleiden hen naar een veilig gebruik van digitale middelen en sociale media. Leraren zorgen voor een gestructureerd en ordelijk leerklimaat en stellen duidelijke grenzen. Ze gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. Ze bouwen hun lessen doorgaans logisch en stapsgewijs op. Het is nog geen verworvenheid om leerdoelen en succescriteria op een voor leerlingen begrijpbare manier geregeld te expliciteren. De leraren kiezen activiteiten die aanzetten tot belevend leren en doen inspanningen om de leerinhouden zo levensecht mogelijk te stofferen. De gerichte aandacht voor de actualiteit verschilt van klas tot klas. Sommige leraren bieden af en toe taalsteun en maken gebruik van ondersteunende visuele voorstellingen. Door middel van studeerwijzers willen leraren de leerlingen stimuleren om te reflecteren over hun leerproces en hen ondersteunen bij het voorbereiden van toetsen, die vooral gericht zijn op kennisreproductie. De organisatie van (meerdaagse) uitstappen bevordert in grote mate het leren.
Effectieve feedback	De leraren geven voornamelijk feedback op het zelf- en taakniveau. De feedback vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen en is constructief. Het is een werkpunt voor de leraren om de feedback te richten op de doelen, de succescriteria en de volgende stappen in het leer- en ontwikkelingsproces.
Materiële leef- en leeromgeving	De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen. De leraren kunnen de tijd- en ruimtekaders meer functioneel, dynamisch en efficiënt gebruiken. Het fysiek comfort ondersteunt doorgaans het leren en onderwijzen.
Kleuter- of leerlingevaluatie	De observatie en evaluatie zijn beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader. Het vormt een werkpunt om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces en om over de klasgroepen heen te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie voor dit leergebied.
Leereffecten	De lagere afdeling kan niet op basis van een representatieve leerlingevaluatie aantonen dat de meerderheid van de leerlingen de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij bereikt. De leerprestaties bieden momenteel slechts gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

4.3 Wiskunde in de lagere afdeling



Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig aan. Het aanbod is nagenoeg volledig en gericht op een brede harmonische vorming. De gelijkwaardige aandacht voor zowel kennis, vaardigheden en attitudes verschilt van leraar tot leraar. De leraren vertrouwen op een onderwijsleerpakket om een volledig aanbod te garanderen. Het vormt nog een uitdaging om via de gebruikte digitale agenda het aanbod gelijkgericht te bewaken over de leerjaren heen en, indien nodig, bij te sturen.

Beeldvorming en begeleiding

De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leervorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Hiertoe verzamelt en analyseert het team gegevens uit taken, toetsen en observaties. Deze beeldvorming vormt het uitgangspunt om, voornamelijk binnen de brede basiszorg, haalbare en uitdagende doelen te stellen. De school laat echter kansen liggen om bepaalde leerlingen binnen de verhoogde zorg op een planmatige manier te remediëren. Ondanks de uitgebouwde brede basiszorg vormt het nog een werkpunt om de begeleiding volgens een continuüm van zorg vorm te geven met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum. De leraren verzamelen vanuit de eigen onderwijsleerpraktijk relevante gegevens over de effecten van de begeleiding in de brede basiszorg. De opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding gebeurt in de verhoogde zorg nog in mindere mate.

Leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich goed voelen. Zo begeleiden de leraren de leerlingen naar positieve interactie, mogen de leerlingen fouten maken en vragen stellen en krijgen ze waardering. De manier waarop de leraren met fouten in taken en toetsen omgaan verschilt per leraar. Het vormt een uitdaging om van fouten consequent een aanknopingspunt voor het leren te maken. De leraren gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep. Ze stellen duidelijke grenzen en gebruiken strategieën om in te spelen op gewenst of ongewenst leerlingengedrag. De leraren begeleiden de leerlingen naar een veilig en positief gebruik van de digitale infrastructuur door onder meer wekelijks gebruik te maken van de computerklas.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, taalontwikkellend, activerend en betekenisvol te maken. Zo is het niet bij alle leraren een verworvenheid om de instructie doelgericht, logisch en stapsgewijs op te bouwen. Een kritische blik op de keuze van het ondersteunende materiaal en een correct gebruik ervan kan dit faciliteren. Daarbij kunnen de leraren nog sterker inzetten op het handelen en verwoorden door de leerlingen. Het vormt bovendien nog een werkpunt om alle leerlingen maximaal te activeren tijdens de instructie. Sommige leraren zetten sterk in op rijke, authentieke en uitdagende contexten, dit is echter nog geen verworvenheid bij alle leraren. Wel sluiten de leraren aan bij de voorkennis van de leerlingen en expliciteren een aantal leraren gaandeweg het leerdoel voor de leerlingen. De mate van aandacht voor metacognitieve vaardigheden verschilt ook nog van leraar tot leraar. De leraren maximaliseren de tijd om te leren. Zo starten en eindigen de lessen op de voorziene tijdstippen en bevordert de samenstelling van de klasgroepen het leren.

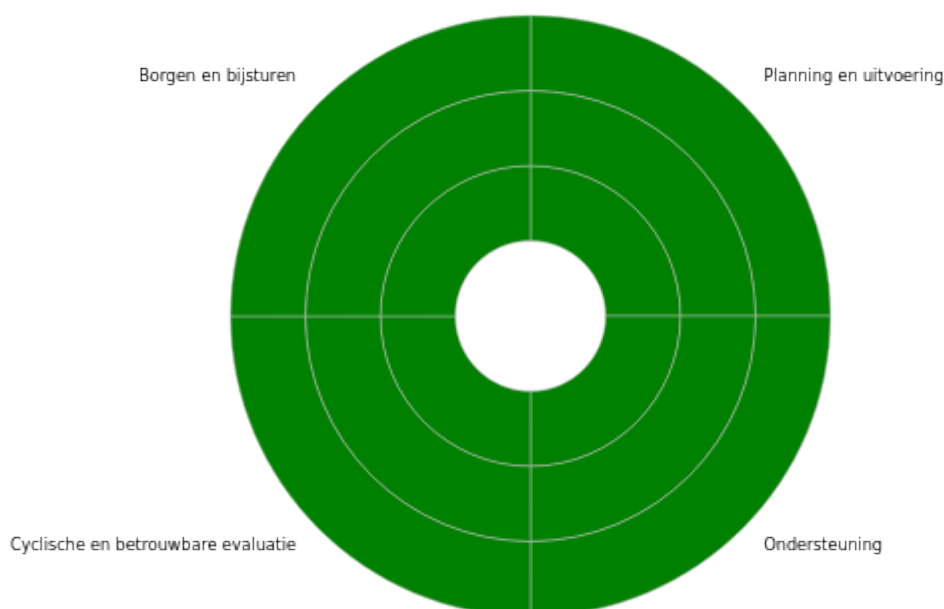
Effectieve feedback De leraren geven geregeld mondelinge feedback waarbij ze veelal vertrekken vanuit de leerervaringen van de leerlingen. Het verschilt nog van leraar tot leraar in welke mate deze mondelinge feedback gericht is op zowel het product als op het proces en op de zelfregulatie. De leraren richten hun mondelinge feedback voornamelijk op de voorbije stappen in het leerproces. De mate waarin de feedback ook gericht is op de volgende stappen in het leerproces, de doelen, beoordelingscriteria en succescriteria is nog wisselend. De mondelinge feedback is veelal duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het vormt echter nog een werkpunt om op een systematische manier gebruik te maken van schriftelijke feedback binnen het onderwijsleerproces. Zo is de schriftelijke feedback bij de meeste leraren oppervlakkig, vaag en niet steeds ontwikkelingsgericht. Door deze beperkte schriftelijke feedback laten de leraren nog kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.

- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken doorgaans over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. Toch is er nog groeimarge om in voldoende mate te voorzien in onder meer manipuleerbare structuurmodellen. Het vormt ook een uitdaging voor de leraren om referentiematen functioneel te visualiseren en deze af te stemmen op elkaar over de leerjaren heen. In alle klassen bevinden zich analoge klokken, het is echter een aandachtspunt om ook te voorzien in digitale klokken. De ontwikkelingsmaterialen, de leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen. De klassen ogen ordelijk en gestructureerd. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
- Kleuter- of leerlingenevaluatie** De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren hanteren hiertoe de toetsen van het onderwijsleerpakket om het onderwijsleerproces van de leerlingen op te volgen. Het vormt een uitdaging om de hierboven geformuleerde sterktes tot uiting te laten komen in het gebruikte leerlingenrapport. De mate waarin leerlingen een actieve rol spelen in het evaluatieproces verschilt per leraar. Zo vormt het een groeikans om leerlingen sterker te betrekken door vanuit sterktes en gemaakte fouten continue groei te faciliteren.
- Leereffecten** De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- ongevallen en hulpverlening
- producten met gevaarlijke eigenschappen
- HACCP en voedselveiligheid.



Planning en uitvoering De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt die acties voor de beide vestigingsplaatsen op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. Voor de drie processen in de focus (ongevallen en hulpverlening, producten met gevaarlijke eigenschappen en HACCP en voedselveiligheid) beschikt de school over risicoanalyses. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen.

- Ondersteuning** De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen.
- Cyclische en betrouwbare evaluatie** De school evalueert systematisch en cyclisch alle processen in de focus en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar.
- Borgen en bijsturen** Vanuit continue aandacht voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne heeft de school zicht op haar sterke punten en werkpunten. De gestructureerde aanpak van de school laat toe om de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne goed op te volgen. De school bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten.

6 Respecteert de school de regelgeving?

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Mens en maatschappij in de lagere afdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	●	●	●
Beeldvorming en begeleiding	◆	◆	◆
Leef- en leerklimaat	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●	◆
Effectieve feedback	◆	◆	◆
Materiële leef- en leeromgeving	●	●	●
Kleuter- of leerlingenevaluatie	●	◆	●
Leereffecten	●	◆	●

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	●
Cyclische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
 - De kwaliteit borgen van het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - De kwaliteit borgen van afstemming op het gevalideerd doelenkader.
 - De kwaliteit borgen van leef- en leerklimaat.
 - De kwaliteit borgen van de materiële leef- en leeromgeving.
-
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
 - De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor mens en maatschappij in de lagere afdeling.
 - De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.
 - De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot beeldvorming en begeleiding.
 - De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de effectieve feedback.

9 BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID

“Een doorlichtingseenheid bestaat uit structuuronderdelen (of delen van een structuuronderdeel op een bepaalde vestigingsplaats ingericht) van één schoolbestuur die (conform de finaliteit van het OK-kader) een geheel vormen en waarvoor het bestuur een samenhangend pedagogisch (kwaliteits)beleid ontwikkelt. Dit geheel is gelijktijdig het voorwerp van het onderzoek door de inspectie, conform het kwaliteitsdecreet.”

DE	Administratieve instellingsnummers
2000000729 - Vrije Basisscholen Sint-Martinus Zomergem	106039 (bao) (volledig) + 115865 (bao) (volledig)

De doorlichtingseenheid organiseert onderwijs op volgende adressen:

- 10 Stoktevijver 21 bus B - 9932 RONSELE
- 11 Dreef 47 - 9930 LIEVEGEM

Het aanbod van de administratieve instellingsnummers die gedeeltelijk behoren tot de doorlichtingseenheid bestaat uit:

106039 - Vrije Basisschool - Sint- Martinus
bao
Kleuteronderwijs
Lager onderwijs
115865 - Vrije Basisschool - Sint- Martinus
bao
Kleuteronderwijs
Lager onderwijs